

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/5331

25/08/2010

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.06.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-24156 sayılı yazı.

Adana Milletvekili Sayın Prof. Dr. Nevin Gaye ERBATUR'un, "Obeziteye yönelik önlemlere ilişkin" ilgi yazı eki 7/15181 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Konuya ilişkin mevcut öğretim programlarında yer alan kazanımlar ekte sunulmuştur.

Ayrıca, Bakanlığımızca okullarda sağlıklı beslenme, obezite ile mücadele ve fiziksel aktivite konusunda yapılan çalışmalar aşağıda belirtilmiştir.

a) Bakanlığımız, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının ortak çalışması sonucu hazırlanan 2007/33 numaralı "Okul Kantinlerinin Denetimi ve Uyulacak Hijyen Kuralları" Genelgesi doğrultusunda illerde okul kantinlerinde ve yemekhanelerde satılan yiyeceklerin obeziteye yol açıp açmadığı ile genel kantin denetimleri yapılarak sağlıklı beslenme için gıdalar önerilmekte, obeziteye yol açan gıdaların tüketilmemesi konusunda yönlendirici eğitimler yapılmaktadır.

b) Öğrenci, öğretmen, kursiyer ve çalışanlarımızın güvenli ve sağlıklı beslenme bilinci kazanmalarına katkı sağlamak, yetersiz ve dengesiz beslenmeye bağlı hastalıklar ile şişmanlığı (obezite) önlemek amacıyla hazırlanan 2007/33 sayılı Genelge'nin yürütülmesi sırasında oluşabilecek aksaklıkların giderilmesi, okul çevresindeki seyyar satıcılarla, varsa kaçak olarak faaliyet gösteren büfelerin faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla valiliklere 10.09.2007 tarihli ve 2133 sayılı yazı gönderilmiştir.

c) Okul çağı çocuklarında beslenme, toplu beslenme, obezite, fiziksel aktivite, okul kantinlerinin asgari ve teknik hijyen kuralları, kafeterya ve yemekhanelerin gıda denetimi ve hijyeni konularında 186 il eğitimeisi yetiştirilmiştir. Bu eğitimciler okul çağı çocuklarının sağlıklı beslenme, obezite ile mücadele ve fiziksel aktivite konularında bilgilendirilmeleri konularında eğitimler vermektedir.

ç) 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Bakanlığımız ile Tüvana Okuma İstekli Çocuk Eğitim Vakfı (TOÇEV) arasında, sağlıklı nesiller olarak yetişmesi amacıyla ilk etapta 300 çocuk ve ailesini kapsayacak olan sosyal yardım projesi TOÇEV ve SANA'nın katkılarıyla, "İyi Beslenmek İyi Gelecek" iş birliği protokolü imzalanmıştır.

2. ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında okutulan tüm derslerde sağlıklı yaşam ve dengeli beslenmeye yönelik konular dağıtılmış olup ayrıca "beslenme dersi" konulması ile ilgili bir çalışma yapılmamaktadır.

3. Sağlık Bakanlığı ile obezite ile mücadele konusunda "Türkiye Obezite ile Mücadele Programı ve Ulusal Eylem Planı 2008-2012" çerçevesinde çalışmalarımız bulunmaktadır.

"Türkiye Obezite ile Mücadele Programı ve Ulusal Eylem Planı 2008-2012"

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/

/ /2010

Konu : Soru Önergesi

çerçevesinde ülkemizde 6-9 yaşlarında okul çağı çocuklarında büyümenin izlenmesinde mevcut durumun saptanması amacıyla Sağlık Bakanlığının koordinatörlüğünde Bakanlığımız ve Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü iş birliğinde "Türkiye'de Okul Çağı Çocuklarında Büyümenin İzlenmesi Projesi" kapsamında obez çocuk oranını da ortaya koymak amacıyla 26 ilde 140 okulda 1. 2. 3 ve 4'üncü sınıflardan birer sınıfta toplam 16.500 öğrenciye antropometrik ölçüm ve anket, 16.500 öğrenci velisine ve 140 okul yönetimine anket uygulanarak bilimsel bir araştırma yapılmıştır.

Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Ulusal Süt Konseyi iş birliğinde "Beslenme ve Güvenli Gıdaya Erişim" konularında ortak çalışmalar da sürdürülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

EK/EKLER:

Kazanımlar (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

A- HAYAT BİLGİSİ (1-3. SINIFLAR) DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI İÇERİSİNDE YER ALAN İLGİLİ BÖLÜMLER

Hayat Bilgisi Öğretim Programı'nın amacı, öğrencilerin temel yaşam becerilerini kazanmalarına ve olumlu kişisel nitelikler geliştirmelerine yardımcı olmaktır. Programınızda beslenme alışkanlığı, kazanım, beceri, kişisel nitelikler ve ara disiplinlerle desteklenerek öğrencilere kazandırılmaya çalışılmaktadır.

Konuyla ilgili beceriler;

Kaynakları Etkili Kullanma

10.2. Bilinçli Tüketici Olma

1. Reklamlarla tüketici hakları arasında ilişki kurma
2. Bilinçli tüketicinin ayırt edici özelliklerini belirleme ve uygulama
3. İhtiyaçlarını önceden tespit etme ve önem sırasına göre sıralayarak liste yapma
4. Satın alınan ürünleri temiz, düzgün kullanma ve iyi saklama
5. Verilen harçlıklarla haftalık, aylık bütçeler yapma
6. Yiyecek ve içecekler özen gösterme
7. Açıkta satılan yiyeceklerden uzak durma
8. Gazlı içecekler yerine mümkün olduğu kadar süt, ayran ve doğal meyve sularını tercih etme
9. Çok fazla abur-cubur tüketmeme
10. Beslenme çantasına evde hazırlanmış doğal gıdalar ve taze meyve koyma

Güvenlik ve Korunmayı Sağlama

11.5. Sağlığını Koruma

1. • Uyku, aşı olma, dengeli ve düzenli beslenme, kişisel bakım, spor, temizlik, ilk yardım, acil durumlarda başvurulacak kişileri/yerleri bilme
 2. • Temel ihtiyaçları tanıma (beslenme, uyku, barınma)
- Beslenme alışkanlığı ile ilgili ara disiplinler;

DERS KAZANIMLARI	SAĞLIK KÜLTÜRÜ KAZANIMLARI
1. SINIF OKUL HEYECANIM A.1.21. Beslenme saatinde temizlik ve görgü kurallarına uyar.	18. Büyüme ve sağlıklı olma için beslenmenin önemini açıklar.
BENİM EŞSİZ YUVAM B.1.5. Yemek saatinden önce ve sonra yapması gerekenleri ayırt eder, görgü kurallarına uygun davranışlar gösterir.	26. Günlük yaşam alışkanlıklarının sağlıklı olmadaki önemini belirtir.
2. SINIF OKUL HEYECANIM A.2.12. Neden dengeli ve düzenli beslenmesi gerektiğini araştırır ve anlatır.	19. Düzenli beslenme alışkanlığı edinir. 22. Dengeli beslenmeye özen gösterir.
A.2.21. Sağlığını koruma sorumluluğunu üstlenir ve okulda sağlığını korumak için yapması gerekenleri açıklar.	13. Sağlıklı olmanın bireyin öz sorumluluğu ile ilişkisini kurar
BENİM EŞSİZ YUVAM B.2.8. Sağlıklı büyüme ve gelişme ile kişisel bakım, spor, dengeli ve düzenli beslenme arasındaki ilişkiyi açıklar.	19. Düzenli beslenme alışkanlığı edinir. 22. Dengeli beslenmeye özen gösterir. 18. Büyüme ve sağlıklı olma için beslenmenin önemini açıklar.
DÜN, BUGÜN, YARIN C.2.1. Kendisinin, arkadaşlarının ve ailesindekilerin fiziksel görünümünün zaman içinde nasıl değiştiğini fark eder.	5. Bireylerdeki farklı büyüme hızlarını gözlemler.
3. SINIF OKUL HEYECANIM A.3.17. Dengeli ve düzenli beslenmek için doğal ve sağlıklı ürünleri tüketir.	19. Düzenli beslenme alışkanlığı edinir. 22. Dengeli beslenmeye özen gösterir.

B- FEN ve TEKNOLOJİ, BİYOLOJİ DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI İÇERİSİNDE YER ALAN İLGİLİ BÖLÜMLER

ÖĞRENME ALANI : CANLILAR VE HAYAT ÜNİTE 1: VÜCUDUMUZ BİLMECESİNİ ÇÖZELİM (Fen ve Teknoloji Dersi 5. sınıf)

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
VÜCUDUMUZ BİLMECESİNİ ÇÖZELİM	1. Besinlerin gerekliliği ve dengeli beslenme ile ilgili olarak öğrenciler; 1.1. Canlıların yaşamsal faaliyetlerini devam ettirebilmesi için besinlere ihtiyacı olduğunu fark eder. 1.2. Besin içeriklerinin vücuttaki öncelikli görevlerini belirtir. 1.6. Dengeli beslenmeye örnek bir öğün hazırlar (BSB-21)	 Bugün Ne Yiyelim? Öğrenciler, farklı besinlere ait çizip boyadıkları veya çeşitli kaynaklardan kesip getirdikleri resimleri kullanarak kâğıt veya karton üzerine dengeli beslenmeye örnek olacak şekilde kahvaltı, öğlen ve akşam yemekleri için farklı öğünler hazırlarlar. Öğrenciler, öğünleri neden bu şekilde düzenlediklerini yazarlar. Konu sonunda, öğrenciler hazırladıkları öğün örneklerine ve yazılı kayıtları tekrar bakarlar. Doğruluğunu kontrol edip sonuçlar tartışmaya açılır, düzeltmeler yapılır (Bu etkinlik öğrenci ürün dosyasında saklanabilir.), (1.6), (BSB-19, 20, 21, 22). Sandviçimi Hazırlıyorum Öğrenciler sandviç hazırlamak için marul, maydanoz, yumurta, peynir, domates gibi besin değeri yüksek ve ucuz besin maddeleri getirirler (Pastırma, salam, sucuk, sosis gibi pahalı yiyeceklerden kaçınılmalıdır.). Beslenme saatinde bu besin maddelerini kullanarak dengeli beslenmeye uygun bir sandviç (ekmek arası, dürüm vb.) hazırlarlar (1.6), (BSB-21). Misafirimiz Var Sınıfa davet edilen doktor, diyetisyen, çocuk gelişimi uzmanı, hemşire vb. kişiler, sağlığa zarar verebilecek besinler, besinlerin sağlıklı tüketimi, dengeli beslenme konusunda bilgi verir. Öğrenciler, bu uzmanlara konu ile ilgili merak ettikleri soruları yöneltirler (1.7; 1.8), (FTTÇ-10).	[!] Diyetin kelime anlamının dengeli beslenme olduğu vurgulanır.

ÖĞRENME ALANI : CANLILAR VE HAYAT

1. ÜNİTE: VÜCUDUMUZDA SİSTEMLER
(Fen ve Teknoloji Dersi 7. sınıf)

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
VÜCUDUMUZDA SİSTEMLER	1. Sindirim sistemi ile ilgili olarak öğrenciler; 1.1. Sindirim sistemi sağlığını olumlu-olumsuz etkileyecek etkenleri özetler ve tartışır (BSB-25, 27, 32).		[!] 1.7 Sindirim sistemi sağlığını olumlu etkileyen etkenlerden lifli besinler, dengeli beslenme; olumsuz olarak etkileyen etkenlerden stres, dengesiz ve yetersiz beslenme vb. örnek olarak verilebilir.

C- 9. SINIF SAĞLIK BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI İÇERİSİNDE YER ALAN İLGİLİ BÖLÜMLER

“Sağlık Bilgisi Dersinin Genel Amaçları” içinde

“18. Günlük besin maddelerini, dengeli beslenme açısından değerlendirebilme.”

“Amaç 19. Sağlıklı hayatın korunmasında uygulanması gereken ilkeler bilgisi.” içinde yer alan Davranışlar :

“3. Yeterli ve dengeli beslenmenin sağlığın korunmasında önemli olduğunu söyleme/yazma.

İŞLENİŞ bölümünde:

“- Sağlığın korunmasında önemli olan bağışıklama, düzenli sağlık kontrolü, aile planlaması, yeterli ve dengeli beslenme ve sağlık eğitimi kavramları örneklerle açıklanmalı ve tartışılmalıdır. “

Amaç 45. Çocuk sağlığını etkileyen faktörler ile ilgili ilkeler bilgisi.

Davranışlar:

5. İyi ve dengeli beslenmenin ve bağışıklamanın çocuk sağlığını olumlu etkilediğini söyleme/yazma.

Amaç 46. Çocuk bakımı ve beslenmesinin temel prensiplerini kavrayabilme.

9.Çocuğun büyüme ve gelişmesinde yeterli ve dengeli beslenmenin neden önemli rol oynadığını söyleme/yazma.